

țică s-au concretizat în bogăția și diversitatea imagistică sonoră, conturând profiluri stilistice precise, recompunând opusurile simfonice abordate nu numai prin reliefația articulațiilor construcției, ci și prin trăirea actului interpretativ, în accepțiunea sa de „creație” artistică.

Prezentat în deschiderea serii, poemul-cantată *Jertfa* de Vasile Spătăreanu, pe versuri de Corneliu Sturzu, evoluează de la desfășurarea orchestrală ce sugerează parcă atemporalitatea — degajând o atmosferă sumbră, întunecată, estompată treptat prin cucerirea registrelor înalte — către dinamismul secțiunii mediane, în care o pondere expresivă deosebită este acordată ritmului, a cărui pregnanță și periodicitate trimite memoria ascultătorului la partiturile vocal-simfonice semnate de Béla Bartók sau Carl Orff; interpretarea corului și orchestrei Filarmonicii bucureștene, conduse de Ludovic Baci, a subliniat continua acumulare dramatică ce a culminat cu monumentala aureolare din final, pusă în lumină și prin predominanța scriiturii omofone.

Apărind pe podiumul solistic în *Dublul concert pentru vioară, violoncel și orchestră op. 102* de Johannes Brahms, Anda Petrovici și Iosif Calea au demonstrat profesionalismul unor instrumentiști care cizelează fiecare vîlă sonoră într-un dialog foarte bine sincronizat, în care cele două voci — și alături de ele ansamblul orchestral — și-au aflat rezonanța pe aceeași lungime de undă. În contextul expresivității minuțios elaborate, oscilînd între sobrietate și elanuri nostalgice (degajînd pe alocuri o anumită obiectivitate a gestului interpretativ), au existat și momente în care grija pentru detaliu a creat impresia de trenare, de stăvilire a tensiunii emoționale specific brahmsiene. Aceeași preocupare pentru echilibru și culoare, pentru precizie și acuratețe s-a remarcat și în *Scherzo* de Maurice Ravel, oferit ca bis.

În *Suita din baletul „Romeo și Julieta”* de Serghei Prokofiev, dirijorul Ludovic Baci și-a dezvăluit din nou vocația liniilor largi, a privirii de ansamblu asupra întregii partituri, reliefind totodată filigranul scriiturii orchestrale, creionînd tablouri sonore clar individualizate expresiv, fructificînd valențele picturale ale fiecărui „personaj timbral”, ale fiecărui parametru al discursului componistic. Micile imprecizii ale unor solo-uri nu au alterat profilul distinct al mișcărilor, atenția fiind reținută de fina nuanțare a imaginilor poetice, dramatice sau tragice, de grandiozitatea sau delicatetea unor pagini.

Pe scurt, un concert de înaltă ținută artistică, asupra căruia personalitatea baghetei lui Ludovic Baci și-a pus cu hotărîre amprenta!

Anca Ioana ANDRIESCU

ORCHESTRA SIMFONICĂ A RADIOTELEVIZIUNII

Bach — Beethoven — Brahms

În 14 iunie, studioul de concerte al Radioteleviziunii a găzduit un concert simfonic, înscris sub emblema „celor trei mari B”, despre care se poate vorbi numai în termeni contradictorii. Nivelul calitativ impus de dirijorul oaspete bulgar — Ilija Temkov — a purtat semnul inegalității, pe care o putem califica, în cazul de față, după părerea mea, drept inegalitate stînd sub marca neglijențelor.

Concertul brandenburgic nr. 3 de Bach a fost, cred, cea mai reușită lucrare a seriei, din punctul de vedere al interpretării. O anumită claritate a intențiilor dirijorale, corect susținute de aportul instru-

mentiştilor, s-a făcut simțită în sală (deși publicul a fost extrem de restrîns numeric, fapt care ne îndeamnă să ne gîndim dacă regularitatea manifestărilor muzicale ale RTV, legată de seara zilei de joi, merită perturbată — anumite consecințe, categoric negative pentru că țin de participarea scăzută a publicului la concertele, iată, chiar cu un afiș deosebit de atrăgător, sînt neapărat de luat în considerare). *Concertul pentru vioară și orchestră* de Brahms a avut ca solistă pe Cristina Anghelescu. Despre interpretarea Cristinei Anghelescu s-a scris în numeroase rînduri, majoritatea cronicilor reliefind calitatea deosebită a unei arte instrumentale bazate pe o tehnică fără cusur și pe o inteligentă construire a lucrărilor muzicale. Se pot repeta aceleași lucruri și în cazul de față, cu mențiunea însă că acompaniamentul orchestral s-a situat la acel nivel la care o serie de neglijențe și imprecizii coboară în mod invariabil o interpretare putînd fi, prin datele ei de plăcere, reușită.

Simfonia a VII-a de Beethoven a încheiat programul acestei serii de concert în aceeași notă a contradictoriului: momente foarte frumoase au „coexistat” alături de momente stridente, imprecise, neconvînșătoare.

Viorel CREȚU

Concert de muzică românească

Care este gradul de compatibilitate dintre propunerile compozitorilor noștri contemporani și investiția de încredere și înțelegere a publicului meloman? Și ca să reducem coeficientul de generalitate al unui virtual răspuns — cum sînt întîmpinate acele muzici în care specificul național constituie factorul comun, delimitatoriu, chiar dacă se iscă și este recepționat în moduri diferite? — de pildă, predilecția către o anumită intervalică (cantata *Stejarul românesc* de George Draga), fluxurile sonore unduitoare ce străbat zone cînd lirice cînd epice (*Concertul pentru două viole și orchestră* de Wilhelm Berger) ori cununia dintre substanța muzicală de esență orală și travaliul componistic redevabil simfonismului romantic-impressionist (*Simfonia a XIX-a* de Dimitrie Cuclîn). Întrebarea este însă condiționată de o instanță ideală, o sală plină, să zicem, și o restituire sonoră capabilă să spună adevărul despre aceste muzici. În concertul orchestrei și corului Radioteleviziunii din 27 iunie a fost îndeplinită doar una din condiții, și anume aceea legată de interpretare. O interpretare de zile mari, ireproșabilă care a slujit cu generozitate mesajele artistice ale celor trei lucrări, meritele revenindu-le în mod egal dirijorilor Paul Popescu și Aurel Grigoraș, soliștilor Ladislau Horvath și Anca Bișan dar și membrilor celor două formații muzicale ale Radioteleviziunii. Absența unui public cit de cit numeros a făcut însă imposibilă punerea cu voce tare a întrebării de mai sus. Păcat, pentru că la temperatura unei asemenea interpretări — ce ascunde multă nuanță intensă, multe ambiții descătuseate —, muzica românească poate învinge orice prejudecată, orice act de indiferență. O victorie cu atît mai prețioasă cît și de această dată ea a fost obținută într-o manieră „a la Pyrrhos”.

Liviu DĂNCEANU

„Missa in si minor” de Bach la Radioteleviziune

Includerea, în stagiunea actuală a orchestrei Radioteleviziunii a *Misei în si minor* pentru a celebra tricentenarul Bach a constituit un eveniment și merită subliniat efortul celor două colective artistice — orchestra și corul — dirijate de Iosif Conta și Aurel Grigoraș.